

Сборник съдебна практика

Дело C-175/11

Н. I. D.

и

В. А.

срещу

Refugee Applications Commissioner и др.

(Преюдициално запитване, отправено от High Court (Ирландия))

„Преюдициално запитване — Обща европейска система за убежище — Молба от гражданин на трета страна за получаване на статут на бежанец — Директива 2005/85/ЕО — Член 23 — Възможност за използване на приоритетна процедура за разглеждане на молбите за убежище — Национална процедура, която предвижда да се приложи ускорена или приоритетна процедура за разглеждане на молби за убежище от лица, принадлежащи към определена въз основа на гражданството или на страната на произход категория — Право на ефективна съдебна защита — Член 39 от посочената директива — Понятие за юрисдикция по смисъла на този член“

Резюме — Решение на Съда (втори състав) от 31 януари 2013 г.

- 1. Контрол по границите, убежище и имиграция — Политика относно убежището — Процедура за предоставяне и отнемане на статут на бежанец в държавите членки — Директива 2005/85 — Национална правна уредба, позволяваща разглеждане на молба за убежище в рамките на ускорена или приоритетна процедура — Допустимост — Нарушение на принципа на недопускане на дискриминация — Липса*
(член 8, параграф 2 и член 23, параграфи 3 и 4 от Директива 2005/85 на Съвета)
- 2. Право на Европейския съюз — Принципи — Право на ефективна съдебна защита — Прогласяване в Хартата на основните права на Европейския съюз*
(член 47 от Хартата на основните права на Европейския съюз; член 39 от Директива 2005/85 на Съвета)
- 3. Преюдициални въпроси — Сезиране на Съда — Национална юрисдикция по смисъла на член 267 ДФЕС — Понятие — „Refugee Appeals Tribunal“ (апелативна инстанция за решенията на ирландския орган, натоварен с разглеждането на молбите за убежище) — Включване*
(член 267 ДФЕС)

4. *Контрол по границите, убежище и имиграция — Политика относно убежището — Процедура за предоставяне и отнемане на статут на бежанец в държавите членки — Директива 2005/85 — Право на ефективна съдебна защита — Национална правна уредба, позволяваща на кандидата за убежище да подаде жалба срещу решението на отговорния орган пред апелативна инстанция като *Refugee Appeals Tribunal* — Инстанция, която при отрицателен отговор трябва да се съобрази с преценката на министъра — Възможност за кандидата за убежище да подаде жалба срещу решението на апелативната инстанция пред по-горна национална юрисдикция, както и да оспори валидността на решението на отговорния орган пряко пред същата — Възможност за обжалване на решенията на по-горната юрисдикция — Допустимост на националната правна уредба, доколкото ефективността на обжалването зависи от административната и съдебна система на всяка държава членка, разглеждана като цяло*

(член 39 от Директива 2005/85 на Съвета)

1. Член 23, параграфи 3 и 4 от Директива 2005/85 относно минимални норми относно процедурата за предоставяне или отнемане на статут на бежанец в държавите членки трябва да се тълкува в смисъл, че допуска държава членка да предвижда, при спазване на основните принципи и гаранции, посочени в глава II от същата директива, някои категории молби за убежище, определени въз основа на критерия за гражданството или страната на произход на кандидата, да бъдат разглеждани по реда на ускорена или приоритетна процедура.

Всъщност държавите членки имат свобода на преценка за прилагането на разпоредбите на Директива 2005/85, като отчитат особеностите на тяхното национално право, включително за прилагането на процедурата за предоставяне или отнемане на статута на бежанец. От една страна, по силата на член 23, параграф 3 от Директивата държавите членки могат да дадат предимство или да ускорят разглеждането на определена молба, включително когато се очаква молбата да е основателна или в случаите, когато кандидатът има специфични нужди. От друга страна, по силата на член 23, параграф 4 държавите членки могат да приложат приоритетната или ускорената процедура въз основа на едно от петнадесетте специални основания, обосноваващи прилагането на подобна процедура. От тези разпоредби следва, че списъкът на молбите, които могат да бъдат предмет на приоритетно или ускорено разглеждане, е примерен, а не изчерпателен и че следователно държавите членки могат да решат да разгледат с приоритет или по реда на ускорена процедура молби, които не спадат към нито една от категориите, изброени в този параграф 4, при условие да зачитат основните права и гаранции, посочени в глава II от тази директива.

Що се отнася до принципа на недопускане на дискриминация, в рамките на системата, установена с Директивата, страната на произход и гражданството на кандидата имат решаваща роля. Възможно от член 8, параграф 2, буква б) от нея следва, че страната на произход на кандидата е от значение за решението на решаващия орган, като се има предвид, че той е длъжен да се осведоми относно общата обстановка в тази страна, за да определи дали съществува опасност за кандидата за убежище и евентуално дали има нужда от международна защита на последния.

При все това, за да не се допусне дискриминация между кандидатите за убежище на определена трета страна, чиито молби се разглеждат по реда на приоритетна процедура, и гражданите на други трети страни, чиито молби се разглеждат по реда на обикновената процедура, тази приоритетна процедура не трябва да лишава кандидатите, спадащи към първата категория, от гаранциите, наложени с член 23 от Директива 2005/85, които се прилагат за всички видове процедури.

(вж. точки 63, 64, 67, 69—71, 73, 74 и 77; точка 1 от диспозитива)

2. Вж. текста на решението.

(вж. точка 80)

3. Вж. текста на решението.

(вж. точки 83, 88, 95—97 и 105)

4. Член 39 от Директива 2005/85 относно минимални норми относно процедурата за предоставяне или отнемане на статут на бежанец в държавите членки трябва да се тълкува в смисъл, че допуска национална правна уредба, която позволява на кандидат за убежище да подаде жалба срещу решението на решаващия орган пред юрисдикция като Refugee Appeals Tribunal и да обжалва решението на последната по въззивен ред пред по-горна юрисдикция, или да оспори валидността на решението на същия този решаващ орган пред тази по-горна юрисдикция, чиито решения могат да бъдат обжалвани пред върховната юрисдикция на въпросната държава членка.

(вж. точки 98 и 105; точка 2 от диспозитива)